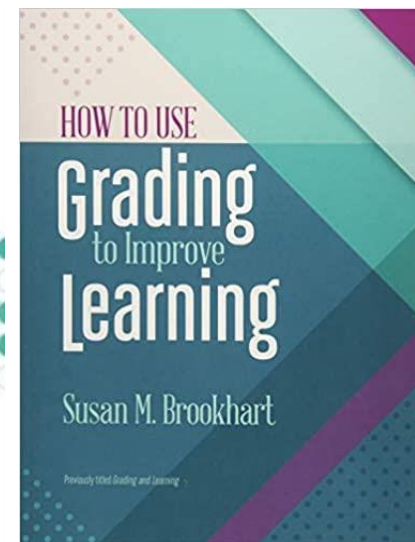
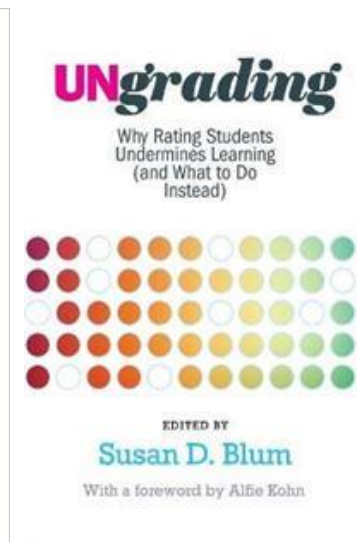
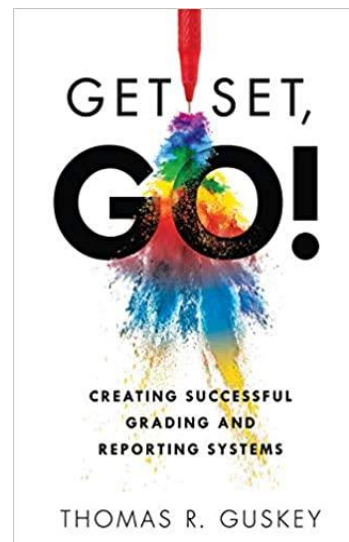
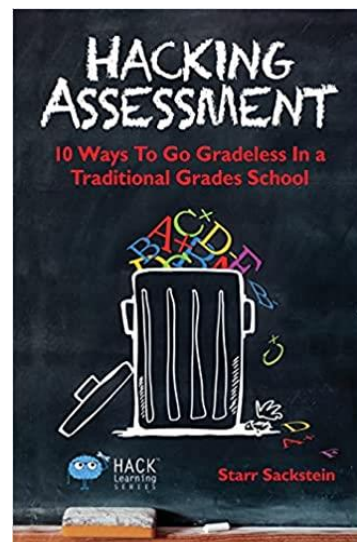
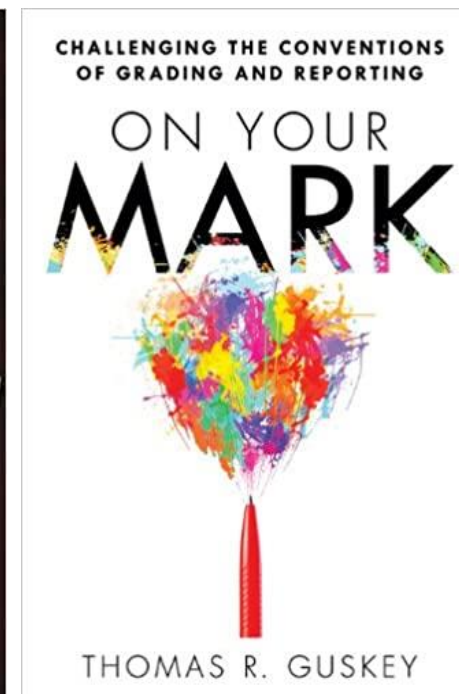
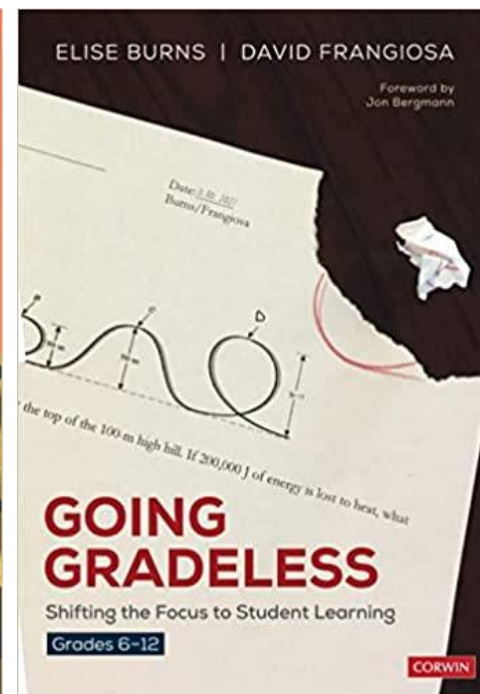
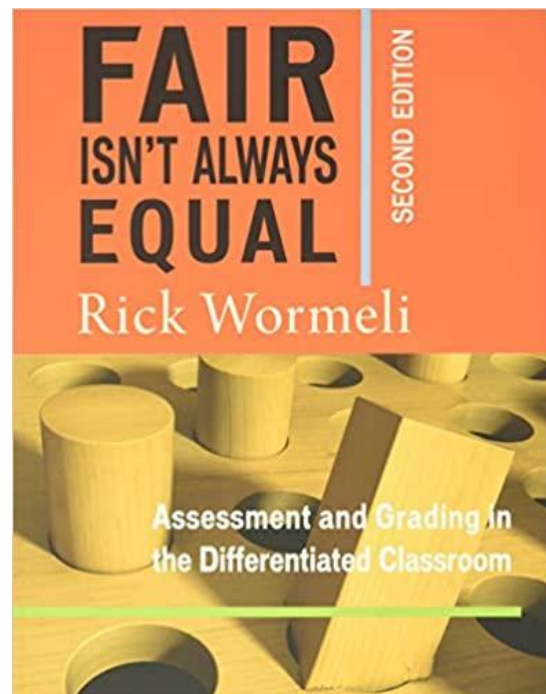

Henning Fjørtoft
Professor i norsk fagdidaktikk
Institutt for lærerutdanning
NTNU Trondheim

Hva vet vi om
karakterbruk og
«karakterdemping» i
skolen?

«Nesten uansett hvordan vi ga tilbakemeldinger, var de fleste elevene kun opptatt av tallkarakterene.»

Thomas Hetland Hauge, lærer ved Ringshaug ungdomsskole

TEKST Marianne Ruud | mr@utdanningsnytt.no

FOTO Tom-Egil Jensen

– **Karakterfri hverdag** var ikke min idé. Lærerne ønsket selv å prøve dette, forteller Mette Krogh, rektor ved Ringshaug ungdomsskole i Tønsberg i Vestfold. Utdanning møter Krogh, to lærere og to elever for å få høre om vurderingspraksisen som har pågått siden skoleåret 2014/15.

skal fullføre og bestå, sier Krogh.

– *Hvorfor kan dere ikke gi elevene skriftlig og muntlig vurdering og tallkarakterer i tillegg?*

– Karaktervurderingene hadde over lengre tid ført til mye frustrasjon blant oss lærere. Vi forsøkte selvsagt å gi mer innholdsrike tilbakemeldinger enn «godt jobba», vi også. Men vi opplevde at nesten uansett hvordan vi ga tilbakemeldinger, var de fleste elevene kun opptatt av tallkarakterene, sier

Skal lønne seg å jobbe hardt

Jeg begynte på videregående nå til høsten. Jeg så frem til å begynne på en skole som ville hjelpe meg med å nå mine mål. En skole som ville gi meg tett oppfølging og belønne meg for min harde innsats. Da jeg derimot begynte, fikk jeg et sjokk. Jeg ble fortalt at vi ikke skal ha karakterer og prøver. Det blir bare en overraskelse hva du får som standpunkt på slutten av året.

(...)

Det vil bli krevd resultater når jeg kommer ut i høyere utdanning og arbeidslivet, og da skjønner ikke jeg hvorfor den norske skolen nå skal tegne et bilde av at livet kun er dans på roser uten karakterer og prøver, for det gjenspeiler ikke virkelighetsbildet!

Arina Aamir, Nestleder i Aker Unge Høyre og Saksleder i Sentralt Ungdomsråd

<https://www.tv2.no/a/14349254>

Hva sier forskning
om karakterer og
læring i skolen?

Single

In a Relationship

Engaged

Married

✓ It's Complicated

In an Open Relationship

Widowed

Separated

Divorced

In a Civil Union

In a Domestic Partnership

What We Know About Grading

What Works,
What Doesn't,
and What's Next

Edited by
THOMAS R. GUSKEY
SUSAN M. BROOKHART

Vi vet en del om karakterer

- Det finnes forskning på karaktersetting
- Læreres forståelse av fenomenet er viktig
- Lærere er spesielt opptatte av samspillet mellom karakterer og kommentarer

Hva er karakterer?

“symbols assigned to individual pieces of student work or to composite measures of student performance on report cards”

Etter 100 år med forskning i USA vet vi en del om:

1. karakterenes reliabilitet
2. kvantitative studier av avgangskarakterer og det relaterte læringsutbyttet
3. spørreundersøkelser og intervjustudier av læreres oppfatninger av karakterer
4. “standards-based grading” (kriteriebasert vurdering)
5. karakterer i høyere utdanning

Brookhart, S. M., Guskey, T. R., Bowers, A. J., McMillan, J. H., Smith, J. K., Smith, L. F., Stevens, M. T., & Welsh, M. E. (2016). A Century of Grading Research: Meaning and Value in the Most Common Educational Measure. *Review of Educational Research*, 86(4), 803–848. <https://doi.org/10.3102/0034654316672069>

CHALLENGING THE CONVENTIONS
OF GRADING AND REPORTING

ON YOUR MARK

THOMAS R. GUSKEY

Hvilket formål har karakterer i skolen?

- Kommunisere til elev/foreldre om elevens samlede læringsutbytte
- Gi elevene tilbakemelding om hvor de står akkurat nå
- Finne og velge ut elever til bestemte emner/programmer/fordypninger
- Oppmuntring til å lære mer
- Evaluere hvor godt undervisningen fungerer
- Straffe elever for svak innsats eller manglende selvdisciplin

*«The simple truth is that no single reporting instrument can serve all of these purposes well»
(Guskey, 2015, s. 14)*

Hvordan setter lærere karakterer?

Fire aspekter er viktige

- Lærere bruker et mangfold av faktorer når de setter karakterer (både læringsutbytte og andre) når de skal støtte læring og motivasjon og når de skal dokumentere elevenes akademiske prestasjoner. Mangfoldet kan bli idiosynkratisk.
- Elevens innsats er en nøkkelfaktor i karaktersetting.
- Lærere opptrer som talspersoner for elevene ved å hjelpe dem å oppnå høye karakterer
- Lærernes dømmekraft er en essensiell del av rettferdig og presis karaktersetting

Brookhart, S. M., Guskey, T. R., Bowers, A. J., McMillan, J. H., Smith, J. K., Smith, L. F., Stevens, M. T., & Welsh, M. E. (2016). A Century of Grading Research: Meaning and Value in the Most Common Educational Measure. *Review of Educational Research*, 86(4), 803–848. <https://doi.org/10.3102/0034654316672069>

Forholdet mellom karakterer og kommentarer påvirkes av «kontekstuelle faktorer»

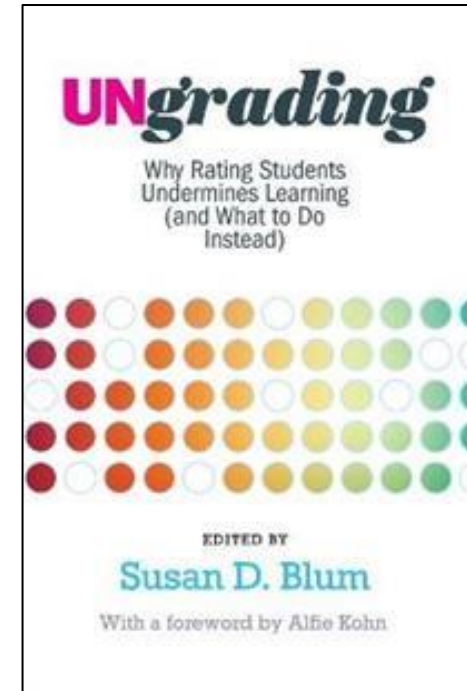
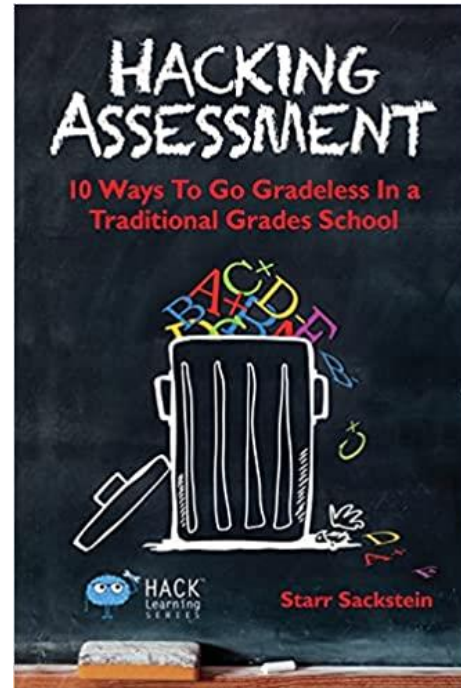
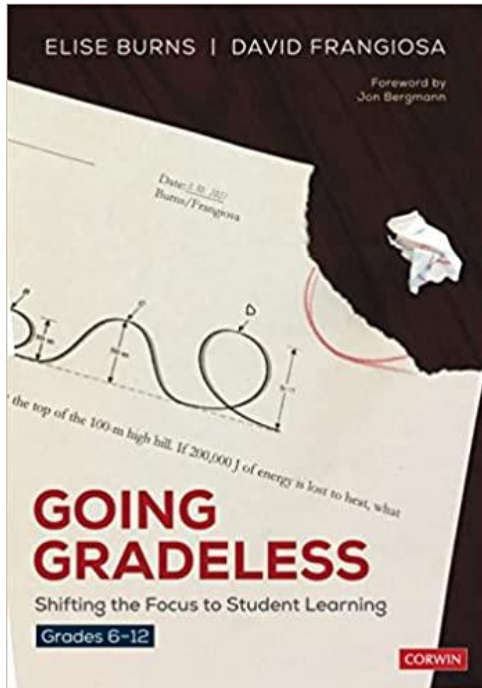
1. **The nature of the assessments** (e.g., multiple-choice tests versus compositions, projects, skill demonstrations, or performances).
2. **The subject area and content of the instruction** (e.g., language arts versus mathematics, science, social studies, art, music, or physical education).
3. **The age or grade level of the students** (e.g., elementary students versus middle, high school, or college students).
4. **The background and previous academic experiences of the students** (e.g., high achieving versus low achieving).
5. **The economic background of the students** (e.g., privileged versus economically disadvantaged).
6. **Individual students' beliefs about success or failure and their sense of self-efficacy** (e.g., students who perceive their actions can influence the grades or comments they receive versus those who do not).
7. **The nature of the grades and comments and what each communicates** (e.g., ego-involving versus task-involving).
8. **The interaction between grades and comments** (e.g., the influence of comments may vary depending on the grade)."

Eksempel fra NZ: Overall teacher judgement (OTJ)

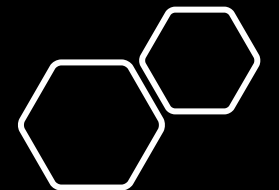
Lærere i New Zealand skal sette en OTJ ved å samle inn, tolke og bruke vurderingsinformasjon.

“No single source of information can accurately summarise a student’s achievement or progress” (OTJ factsheet, p. 1).

Going gradeless-trenden:
drevet av praktikere og
konsulenter

Hva er «karakterdemping»?

- Redusert karakterbruk
- Karakterfri
- Karakterdempet
- *Going gradeless*
- *Gradeless learning*
- *Grade-free learning*
- *Ungrading*
- *Nongraded*

Innebærer gjerne vurdering med bestått/ikke bestått eller narrativ evaluering istedenfor tall- eller bokstavkarakterer

Going gradeless in upper secondary school

Exploring how reduced grading affects Norwegian school communities

